

HE eduskunnalle SOLAS-yleissopimuksen liitteeseen, MARPOL-yleissopimuksen I pöytäkirjaan ja painolastivesiyleissopimuksen liitteeseen tehtyjen muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laeiksi merilain ja väylämaksulain muuttamisesta

Johdanto

Hallituksen esityksen tavoitteena on hyväksyttää ja saattaa voimaan kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) meriturvallisuuskomiteassa ja meriympäristökomiteassa hyväksytyt sopimusmuutokset, joista osa kuuluu lainsäädännön alaan ja vaatii eduskunnan hyväksyntää.

Lisäksi hallituksen esityksessä ehdotetaan EMSW-asetuksesta johtuvia muutoksia väylämaksulakiin merenkulun tiedonhallintajärjestelmän käyttöönottamiseksi väylämaksulain mukaisissa toiminnoissa.

Tausta

Meriturvallisuuskomitea on hyväksynyt 23.5.2024 muutokset ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (SOLAS-yleissopimus) liitteen lukuihin II-2 ja V. SOLAS-yleissopimuksen II-2 lukuun tehtävillä muutoksilla parannetaan yleisesti matkustaja-alusten paloturvallisuutta ja polttoöljyn käytön turvallisuutta. SOLAS-yleissopimuksen V lukuun tehtävillä muutoksilla yksinkertaistetaan konttien katoamista koskevien ilmoitusten käsittelyä sekä määrätään lippuvaltion ilmoitusvelvollisuudesta IMO:lle. IMO:n merellisen ympäristön suojelukomitea (MEPC) on hyväksynyt päätöslauselmalla MEPC.384(81) alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä tehdyn nk. MARPOL-yleissopimuksen I pöytäkirjaan muutokset, joilla tehdään SOLAS-yleissopimuksen liitteen mukainen merelle kadonneita kontteja koskeva ilmoitusmenettely pakolliseksi myös MARPOL-yleissopimuksen nojalla, kun kadonneissa konteissa on pakattuna haitallisia aineita.

Samalla eduskunnan hyväksyttäväksi esitetään painolastivesiyleissopimukseen MEPC-komitean päätöslauselmalla MEPC.383(81) tehdyt muutokset, joilla tarkennetaan sähköisen painolastivesipäiväkirjan käyttöä koskevia sääntöjä.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1239 eurooppalaisen merenkulkualan

yhdennetyn palveluympäristön perustamisesta ja direktiivin 2010/65/EU kumoamisesta (EMSW-asetus) annettiin kesäkuussa 2019 ja sitä sovelletaan 15.8.2025 alkaen. Asetuksella luodaan merenkulun tiedonhallintajärjestelmä, joka on asetuksen harmonisoitujen rajapintojen mukainen. Sen tärkein tavoite on vahvistaa yhdenmukaistetut säännöt satamakäyntejä varten vaadittujen tietojen tarjoamiselle, erityisesti varmistamalla, että samat tietojoukot voidaan ilmoittaa kuhunkin merenkulkualan kansalliseen keskitettyyn palvelupisteeseen samalla tavoin eli niin sanottua yhden ilmoittamisen periaatetta noudattaen.

Tavoitteet

SOLAS-yleissopimuksen ja MARPOL-yleissopimuksen muutoksilla esitetään lisättäväksi päällikön raportointivelvoitteisiin velvoite ilmoittaa alukselta mereen pudonneista konteista sekä samalla velvoite ilmoittaa muista alukselta havaituista meressä ajelehtivista konteista. Mereen katoava kontti voi sijainnista riippuen aiheuttaa vaaraa muulle merenkululle, jolloin oikea-aikaisen tiedon välittäminen pudonneesta kontista edistää merenkulun turvallisuutta. Vaaraa aiheutuu erityisesti tilanteissa, joissa kontti jää kellumaan, eikä uppoa pohjaan. Lisäksi jokaisella mereen putoavalla kontilla on negatiivisia vaikutuksia meriympäristölle. Sopimusmuutosten tavoitteena on myös pyrkiä saamaan paremmin tietoa ilmiöstä, johon voitaisiin kehittää tiedon pohjalta ratkaisuja.

Painolastivesipäiväkirjaa koskevilla muutoksilla tarkennetaan sähköistä painolastivesipäiväkirjaa koskevia säännöksiä. Muutoksillatarkennetaan ja yhtenäistetään sähköistä painolastivesipäiväkirjaa koskevia vaatimuksia, mikä sujuvoittaa sähköisten painolastivesipäiväkirjojen käyttöä ja tarkastamista.

Väylämaksulakiin tehtävillä muutoksilla pantaisiin täytäntöön EMSW-asetuksen vaatimat loput kansalliset säädösmuutokset koskien ilmoittajien rekisteröintiä, lisäksi varmistettaisiin väylämaksuilmoitusten tekeminen uudessa EMSW-asetuksen vaatimusten mukaisessa järjestelmässä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väylämaksulakia kansallisen merenkulun tiedonhallintajärjestelmän sujuvan käyttöönoton varmistamiseksi myös väylämaksuilmoitusten osalta. Väylämaksulakia koskeva ehdotus sisältää myös esityksen alakohtaisesta sääntelystä koskien automaattista päätöksentekoa Tullin käsitellessä väylämaksuilmoituksia.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse täten lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät Lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Lausunto on kuitenkin mahdollista antaa myös sähköpostitse lähettämällä lausunto liikenne- ja viestintäministeriön kirjaamoon (kirjaamo.lvm@gov.fi). Sähköpostitse lähetetyissä lausunnoissa pyydetään käyttämään viitteenä diaarinumeroa: VN/25295/2024.

Lausuntoja voivat antaa myös muut kuin jakelussa mainitut tahot. Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan Lausuntopalvelussa ja Hankeikkunassa.

Aikataulu

Lausuntoaika on 13.12.2024 – 31.1.2025. Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 31.1.2025.

Ruotsinkielinen materiaali lisätään lausuntopalveluun 23.12.2024.

Valmistelijat

Lisätietoa asiassa antavat:

Hallitusneuvos Katja Viertävä, katja.viertava@gov.fi

Neuvotteleva virkamies Laura Sarlin, laura.sarlin@gov.fi

Erytisasiantuntija Tomi Paavola, tomi.paavola@gov.fi

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM037:00/2024> - Hankeikkuna

Liitteet:

[20241212 Taitettu 11.12 Konttiraportointi HE lausuntoversio.docx](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi

Jakelu:

Aalto-yliopisto
ABB
Ahvenanmaan maakunnan hallitus
Aker Arctic Technology Inc
Arctia Oy
Baltic Sea Action Group
Business Finland
Business Turku
Cargotec
Centrum Balticum
Dimecc
Dimecc
Elinkeinoelämän keskusliitto
Elomatic
ESL Shipping
FinFerries

Finnish Maritime Cluster
Finnlines
Finnpilot Pilotage Oy
Fintraffic VTS
Gasum
HaminaKotkan satama
Helsingin Satama Oy
Huoltovarmuuskeskus
Ilmatieteen laitos
John Nurmisen Säätiö
Keskuskauppakamari
Langh Shipping
Lappeenrannan teknillinen yliopisto
Liikenne- ja viestintäministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Meriaura
Meriliitto
Merimieseläkekassa
Merimiespalvelutoimisto
Meriteollisuus ry
Metsäteollisuus ry
NAPA
Neste
Norsepower
Onnettomuustutkimuskeskus
Opetushallitus
Outokumpu
Puolustusministeriö
Rajavartiolaitos
Satamaoperaattorit ry
Sisäministeriö
Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry
Suomen Laivameklarit ry
Suomen Laivapäällystöliitto ry
Suomen Luonnonsuojeluliitto
Suomen Matkustajalaivayhdistys ry
Suomen Merimies-Unioni SMU ry
Suomen Satamat ry
Suomen Varustamot ry
Suomen ympäristökeskus SYKE
Suomen Yrittäjät
Teknologiateollisuus ry
Traficom
Tulli
Turun yliopisto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Vaasan yliopisto
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö

Varsinais-Suomen ELY-keskus
WEGA
Wetech
Wista Finland ry
VTT
WWF Suomi
Wärtsilä
Väylävirasto
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Reinimäki Saara
Liikenne- ja viestintäministeriö

Viertävä Katja
Liikenne- ja viestintäministeriö